

Българският бизнес настоява за предвидима икономическа среда, инвестиции и макроикономическа стабилност

Предвидимост на бизнес средата, данъчна и осигурителна стабилност, привличане на стратегически инвестиции и ускорен преход към високотехнологична икономика са сред основните приоритети на българския бизнес. Това стана ясно от коментарите на Боряна Абаджиева, ръководител на отдел „Икономически анализи и политика“ в Българската търговско-промишлена палата, в предаването „Бизнес старт“ с водещ Христо Николов.

В контекста на предстоящия балотаж на президентските избори и обсъждането на бюджетната рамка за 2027 година представителите на работодателските организации проведоха поредица от срещи с основните кандидати-президентски двойки. Целта на разговорите беше представяне на приоритетите на българската икономика и защита на интересите на бизнеса по ключови въпроси, свързани с икономическата политика, енергетиката, образованието и административната среда.

Предвидимост и активна икономическа политика

Сред основните очаквания на работодателските организации са гарантирането на стабилна бизнес среда, запазването на предвидима данъчна и осигурителна политика и прилагането на добри практики в управлението на икономическите процеси. Важен национален приоритет остава и присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

След присъединяването на страната към еврозоната и Шенгенското пространство бизнесът очаква гържавният глава да има активна роля в международното представяне на България като привлекателна инвестиционна дестинация. Особено значение се отдава на подкрепата за дейността на икономическите представители на страната зад граница и на усилията за привличане на стратегически инвеститори.

Според Боряна Абаджиева бъдещият президент следва да допринася за утвърждаването на България като място за инвестиции с висока добавена стойност, като същевременно насърчава предвидимостта и макроикономическата стабилност.

Работодателските организации възразяват срещу еднократния данък върху свръхпечалбите

Сред най-обсъжданите теми в рамките на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество бяха предложените промени в данъчното законодателство и новият държавен бюджет.

Особено сериозни възражения от страна на работодателските организации предизвика предложението за въвеждане на еднократен данък върху свръхпечалбите. Според представените мотиви мярката цели осигуряване на допълнителни приходи за покриване на бюджетни дефицити.

От Българската търговско-промишлена палата определят този подход като непазарен, който може да засегне конкурентоспособността на предприятията. Сред основните притеснения е и прилагането на еднакви ставки към различни икономически сектори, без достатъчно отчитане на спецификите на отделните отрасли и причините за реализираните печалби.

Въпреки предвидената възможност за преотстъпване на 30 процента от данъка при осъществяване на инвестиции, работодателските организации продължават да изразяват несъгласие с предложението. Според тях използването на ресурс от работещи предприятия за еднократно покриване на бюджетни дефицити не представлява устойчиво решение на дългосрочните финансови предизвикателства.

По време на срещите с кандидат-президентските двойки е поставен и въпросът за евентуално налагане на вето върху подобни законодателни текстове. Според Боряна Абаджиева обаче не са били поети достатъчно конкретни ангажменти за гарантиране на предвидима данъчна политика и защита на конкурентоспособността на българския бизнес.

Промени в данъчното законодателство и административните санкции

Дискусиите в Националния съвет за тристранно сътрудничество обхванаха и редица предложения за промени в административните наказания, данъчните облекчения и условията за работа на предприятията.

Сериозно безпокойство сред работодателите предизвика начинът, по който се предвижда превалутиране на административните глоби от левове в евро. Според Българската търговско-промишлена палата при част от предложенията не се запазва номиналната стойност на санкциите, което на практика води до значителното им увеличение.

Наред с възраженията срещу увеличаването на административната тежест, палатата подкрепя мерки, които създават по-благоприятни условия за работещите семейства. Положително се оценяват промените в данъчните облекчения за родители, които стимулират доходите от труд и осигуряват по-трайна нормативна основа за прилагането им.

Сред въпросите, изискващи допълнително внимание, са и административната тежест върху микро- и малките предприятия, прилагането на принципа „замърсителят плаща“ при определянето на таксата за битови отпадъци и необходимостта от по-ясни и предвидими правила за бизнеса.

Високотехнологичната икономика изисква нови умения и по-добра връзка между образованието и бизнеса

Дългосрочната конкурентоспособност на българската икономика зависи не само от данъчната политика и инвестиционната среда, но и от преодоляването на структурните проблеми на пазара на труда, демографските предизвикателства и необходимостта от по-голяма енергийна сигурност.

Особено важна роля има образованието. С оглед на прехода към икономика с по-висока технологична добавена стойност е необходимо подготовката на кадрите да се насочи в по-голяма степен към практически умения, приложими знания и работа с предприятията.

Работодателските организации обръщат внимание и на негативните последици от автоматичното обвързване на минималната работна заплата с определени икономически показатели. Според тях подобни механизми могат да затруднят предприятията в икономически по-слабо развитите региони, където възможностите за компенсиране на нарастващите разходи за труд са ограничени.

Това поставя необходимостта от икономическа политика, която отчита различията между регионите и създава условия за устойчиво развитие, запазване на работните места и повишаване на производителността.

Енергийните разходи и международното икономическо сътрудничество

Непредвидимостта на цените на енергийните ресурси продължава да бъде сериозно предизвикателство за европейските предприятия. В тази среда достъпът до надеждна информация, международните партньорства и активната подкрепа за излизане на нови пазари придобиват все по-голямо значение.

Според Българската търговско-промишлена палата е необходимо да се засили взаимодействието между бизнеса и икономическите представители на България в чужбина. Тяхната дейност може да допринесе за установяване на нови търговски контакти, разширяване на международното сътрудничество и привличане на инвестиции.

По-активната връзка между предприятията и икономическите представители на страната би подпомогнала и по-доброто представяне на възможностите на българската икономика пред чуждестранни партньори.

Устойчивата икономическа политика като условие за развитие

Позицията на Българската търговско-промишлена палата подчертава необходимостта от последователна икономическа политика, която съчетава предвидима нормативна среда, разумно управление на публичните финанси, насърчаване на инвестициите и подкрепа за развитието на човешкия капитал.

Сред основните очаквания към бъдещия президент са активното международно представяне на България, съдействието за привличане на инвестиции с висока добавена стойност и утвърждаването на страната като конкурентоспособна и надеждна бизнес дестинация.

Постигането на тези цели изисква дългосрочна визия, последователност в решенията и ефективен диалог между държавните институции, работодателските организации и бизнеса. Именно предвидимостта, макроикономическата стабилност и създаването на условия за инвестиции са сред ключовите предпоставки за устойчив икономически растеж и повишаване на конкурентоспособността на България.

Статия от екипа на Бургаската Търговско-Промислена Палата.